

วิทยานิพนธ์เรื่อง	การรับรู้และความคาดหวัง เพื่อสร้างกลยุทธ์
คำสำคัญ	ในการพัฒนา รายการฝนฟ้าอากาศช่อง 7HD การรับรู้ ความคาดหวัง กลยุทธ์ รายการฝนฟ้า อากาศ ยุคดิจิทัล
นักศึกษา	พรเทพ สิงหกุล
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผศ.ดร.กาญจนา มีศิลป์พิภักย์
หลักสูตร	นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	คณะนิเทศศาสตร์
ปีการศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม 2561

บทคัดย่อ

การศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องการรับรู้ และความคาดหวัง เพื่อสร้างกลยุทธ์ในการพัฒนา รายการฝนฟ้าอากาศ ช่อง 7HD (1) เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อกระบวนการผลิตรายการ ฝนฟ้าอากาศ (2) เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ชมที่มีต่อกระบวนการผลิตรายการฝนฟ้าอากาศ (3) เพื่อศึกษากลยุทธ์กระบวนการผลิตรายการฝนฟ้าอากาศ ให้สอดคล้องกับความต้องการรับชม การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และ ทำการประมวลผลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีสำรวจความคิดเห็นจากแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ ประชาชนทั่วประเทศที่เคยรับชมรายการฝนฟ้าอากาศ ช่อง 7HD แบ่งเป็นภาค 6 ภาค ภาคละ 70 ชุด รวมจำนวน 420 คน ด้วยวิธีการตอบแบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยจะ ระบุว่าผู้ชมต้องเคยรับชมรายการฝนฟ้าอากาศมาแล้วอย่างน้อย 5 ครั้ง โดยผู้วิจัยจะส่งให้ผู้สื่อข่าว ภูมิภาคประจำตามจังหวัดเชียงใหม่ทางภาคเหนือ จังหวัดขอนแก่นทางภาคอีสาน จังหวัด นครศรีธรรมราช ภาคใต้ จังหวัดชลบุรี ภาคตะวันออก และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคกลาง ส่วนกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยจะทำการเผยแพร่ด้วยตนเอง

ผลการศึกษาวิจัยการรับรู้ และความคาดหวัง เพื่อสร้างกลยุทธ์ในการพัฒนารายการ ฝนฟ้าอากาศ ช่อง 7HD จากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่า ลักษณะที่แตกต่างกัน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และที่อยู่ (ภูมิภาค) ของกลุ่มตัวอย่าง ส่งผลต่อการรับรู้ของ

ผู้ชมที่มีต่อรายการพยากรณ์อากาศ ฝนฟ้าอากาศ และตามผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ และ ที่อยู่อาศัย (ภูมิภาค) มีผลต่อการรับรู้ของผู้ชมที่มีผลต่อรายการพยากรณ์อากาศ ฝนฟ้าอากาศ โดยช่วงอายุ 21-30 ปี มีผลต่อรายการพยากรณ์อากาศ ฝนฟ้าอากาศ มากกว่ากลุ่มช่วงอายุอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีผลต่อรายการพยากรณ์อากาศ ฝนฟ้าอากาศ มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างพบว่า รายได้ ต่ำกว่า 15,000 บาท บริษัทเอกชน มีผลต่อรายการพยากรณ์อากาศ ฝนฟ้าอากาศ มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่รายได้อื่นๆ

สำหรับผลการวิเคราะห์การรับรู้ของผู้ชมที่มีต่อรายการฝนฟ้าอากาศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างรับรู้ด้านผู้ดำเนินรายการ อันดับ 1 รองลงมาเป็นด้านเนื้อหาข่าว ด้านชุดผู้ดำเนินรายการ ด้านการออกแบบเชิงกราฟิก ส่วนด้านสุดท้ายเป็นด้านธีมรายการ ที่สร้างการรับรู้ได้น้อยที่สุด ส่วนความคาดหวังของผู้ชมรายการพยากรณ์อากาศ ฝนฟ้าอากาศ พบว่าผู้ดำเนินรายการเป็นสิ่งที่ผู้ชมให้ความสำคัญกับความคาดหวัง รองลงมาเป็นเรื่องของเนื้อหาข่าว ด้านชุดผู้ดำเนินรายการ ด้านการออกแบบเชิงกราฟิก ส่วนด้านสุดท้ายเป็นด้านธีมรายการ ผู้ชมให้ความคาดหวังน้อย

ความคาดหวัง (1) ด้านผู้ดำเนินรายการ ผู้ชมคาดหวังให้ผู้ดำเนินรายการความสำคัญกับใจความข่าวสาร และเน้นย้ำคำเตือนเรื่องของสภาพอากาศที่ต้องระวัง โดยใช้น้ำเสียงประกอบเพื่อให้ผู้รับชมตื่นตัว ส่วนโทนเสียงการใช้ถ้อยคำที่บ่งบอกความรู้สึกได้หลายอารมณ์ เพื่อให้ทางผู้รับชมรู้สึกเพลิดเพลินนั้น ยังมีคาดหวังอยู่น้อย (2) ด้านเนื้อหาข่าว ผู้ชมคาดหวังการนำข้อมูลเรื่องของสภาพอากาศจากแหล่งข่าวอื่น นอกเหนือจากกรมอุตุนิยมวิทยามาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล และถูกต้องและวิเคราะห์อย่างมีหลักการ น่าเชื่อถือ ส่วนการเจาะลึกข่าวพยากรณ์อากาศในพื้นที่ประสบภัยธรรมชาติ ผู้ชมยังคาดหวังน้อย (3) ด้านชุดผู้ดำเนินรายการ ผู้ชมคาดหวังให้ชุดผู้ดำเนินรายการ มีดีไซน์ชุดที่ทันสมัย มีลักษณะแฟนตาซี ไม่เหมือนแพชั่นทั่วไป และเป็นชุดมีความเหมาะสมตามกาลเทศะในการสวมใส่ เป็นแบบอย่างให้ผู้ชม ส่วนชุดประดิษฐ์ขึ้นเอง ช่วยสร้างความแปลกใหม่ น่าสนใจ ผู้ชมยังคาดหวังน้อย (4) ด้านการออกแบบเชิงกราฟิก ผู้ชมคาดหวังการพัฒนาจากเดิมๆ ที่ใช้ซ้ำๆ ให้แตกต่างจากเดิม โดยการสร้างสรรค์องค์ประกอบในฉากเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และพัฒนาองค์ประกอบในฉากกราฟิกให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ส่วนกราฟิกตัวหนังสือแจ้งเตือนภัยต้องโดดเด่น ให้ความรู้สึกตื่นตัวและระมัดระวังต่อเหตุการณ์ที่กำลังจะมาถึง เป็นสิ่งที่ผู้ชมคาดหวังน้อย (5) ด้านธีมรายการ ผู้ชมคาดหวังที่จะเห็นธีมล้อเลียนเสียดสี อิงกระแสสังคม มีความน่าสนใจ ทำให้สนุกสนานเฮฮา และธีมเกี่ยวกับละครของทางสถานี

ทำให้รายการน่าสนใจเมื่อแสดงในบทบาทตัวละครผสมผสานการรายงานสภาพอากาศ ส่วนนี้ม
อย่างเป็นทางการผู้ชมคาดหวังน้อย

ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางการทำงาน กำหนดทิศทางและสร้างกลยุทธ์ในการพัฒนารายการ
ฝนฟ้าอากาศ ช่อง 7HD ควรให้ความสำคัญกับผู้ดำเนินรายการมาเป็นอันดับแรก โดยการยึดหลัก
กลยุทธ์ 5Ps ประกอบด้วย แผน (Plan = P1) รูปแบบ (Pattern = P2) การกำหนดฐานะหรือตำแหน่ง
(Position = P3) ทักษะภาพ (Perspective = P4) และกลวิธีในการเดินหมาก (Ploy = P5) มาขับเคลื่อน
ตามความคาดหวังของผู้ชม เพื่อให้รายการฝนฟ้าอากาศเป็นที่รู้จัก และมีผู้ชมเปิดรับชมมากขึ้น
ในยุคที่วิถีดิจิทัลที่มีการแข่งขันหลายช่องทาง